

Predmet: Mitrović Radoslav i drugi – slučaj Suva Reka/Suharekë
Broj predmeta: K.V. br. 2/2006

Glavni pretres 4.12.2008.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović-punomoćnici oštećenih

Saslušanje svedoka-oštećenog Florima Berishe

U martu 1999. nalazio se u Nemačkoj. U noći između 25. i 26. 03. 1999. telefonom je pozvao roditelje oca Musliju i majku Nafiju, koji su stanovali u porodičnoj kući na Reštanskom putu broj 7, u Suvoj Reci/Suharekë. Oni su bili veoma uplašeni, strahovali su da će ih ubiti policajci koji su se nalazili u gradu. Rekli su mu da su tokom dana čuli pucnjavu u gradu i da su čuli da su neki Albanci ubijeni u centru grada i na Reštanskom putu. On je pokušavao da ih uteši i umiri. Razgovarali su vrlo kratko jer je njegov otac iz straha prekinuo vezu. Sutradan 27. 03. oko 13:30 časova ponovo je pozvao kuću. Tada se na telefon javio neko ko je govorio srpski i ko mu je rekao da više ne zove taj broj. Na vestima radio-stanice *Dojče vele* čuo je da se u Suvoj Reci/Suharekë. desio veliki masakar u Zanatskom centru i da su ubijeni iz porodica Berisha. Te noći pozvao je sestru koja je sa svojom porodicom tekođe živela u Suvoj Reci/Suharekë i ona mu je rekla da je čula da im je prodica ubijena u nekoj piceriji u Zanatskom centru.

U tom trenutku u toj porodičnoj kući, osim njegovih roditelja, živeli su baka oštećenog Hanumshahe, njegove sestre Zymrite i Violeta, brat Afrim. Sa njima, u kući iz straha, poslednja tri dana, boravila je i porodica strica Hamdije, supruga Zellije i sin Kushtrim.

Nakon prestanka rata, tačnije 26. 06.1999. vratio se u Suvu Reku/ Suharekë. Svoju porodičnu kuću je zetekao opljačkanu, demoliranu, porušenu. Stvari koje nisu bile pokradene, bile su razbacane po kući. U dvorištu u kome se nalazile kuće njegovog oca i strica zatekao je jedino brata od strica Betima. Pitao ga je da li ima još nekog živog i on mu je rekao da nema, da je samo on. Odmah je počeo da traža za svojim. Išao je u Zanatski centar i tamo je video dva vojna čebeta i dvojica nosila. Obišao je sva mesta masovnih grobnica. Nakon deset dana, 5. ili 6. 07.1999. u selu Ljubižde/Lubizhd, u jami koja je bila iskopana bagerom, pronašao je očevu jaknu, koja je na leđima bila izbušena na sedam mesta, sestrin novčanik, svesku sestre od strica Berite, tašnu u kojoj su bile olovke i igračke i bratove čizme. U očevoj jakni je pronašao račune i ključ od kuće kojeg ima i sada.

Oštećeni nije dobio nikakva zvanična obaveštenja o tome da je neko od članova njegove porodice pronađen u nekoj od masovnih grobnica u Srbiji. Nije pronašao, niti mu je bilo ko od organa predao, telo bilo kog člana njegove porodice.

Svedok-oštećeni je na predočenoj fotografiji Suve Reke/Suharekë obeležio kuću svog oca Muslije, kuću strica Nexhata i kuću strica Sedata. Nakon predočavanja od strane predsednice veća, centralnog spiska ekshumiranih i predatih iz masovnih grobnica u Batajnici, iz kojeg proizlazi da su u toj grobnici pronađeni posmrtni ostaci svedokovih članova porodice Arte, Zane, Merite, Hanumshahe, Mirata, Hajdina i Besima Berishe, kaže da sa time nije upoznat. Poznato mu je da su tela nekih ubijenih Albanaca sa Kosova, tokom 2007, od strane državnih organa Srbije, predati organima na Kosovu i da se još uvek nalaze u Insitutu za patologiju u Prištini i u Orahovcu/Rahovec, ali ne zna da li se među njima nalaze i tela članova njegove porodice.

Saslušanje svedoka-oštećenog Betima Berishe

U Zanatskom centru, 26.03.1999. godine ubijeni su njegov otac Avdi Berisha, majka Fatime Berisha, brat Kushtrim Berisha, kao i još 13 članova bliže familije, među kojima baka Hanumhahe Berisha, stric Musli Berisha, strina Nafije Berisha, brat od strica Afrim Berisha, sestre od strica Zymrite i Violeta Berisha. Ubijena je i porodica njegovog drugog strica Hamdije Berisha i to njegova žena Zellije Berisha, ćerke Arta, Zana, Merita, Hanumshahe i sin Mirat Berisha. On je 22.03.1999. otišao u Prizrenu, gde je išao srednju školu. Seća se da je tada u Suvoj Reci/Suharekë bilo veoma napeto, da je Kosovo napustila misija OEBS-a. Kuće njegovog oca i strica Muslia, nalazile su se u jednom dvorištu, pet-šest metara udaljene jedna od druge. Ni u jednoj do njih nije boravila misija OEBS-a.

Za ubistvo svoje porodice saznao je dva-tri dana nakon toga, od ljudi koji su, bežeći iz Suve Reke/Suharekë prolazili kroz Prizren. Tada nije saznao ništa konkretno, već samo to da se desilo nešto strašno.

U Suvu Reku/Suharekë se vratio 16. 06.1999. Zetekao je praznu kuću. Video je da nema nikoga. Kuća je bila opljačkana. Bilo mu je jasno da su svi ubijeni. Od preživelih članova familije saznao je da mu je porodica ubijena u piceriji, kao i da su ubistvo počinili lokalni policajci iz Suve Reke/Suharekë, ali detalje nisu znali ni oni. Video je mnogo spaljenih kuća.

Saslušanje veštaka dr Đorđa Alimpijevića

Zadatak veštaka je bio da izvrši analazu dokumentacije koju je dobio od suda, da napravi sintezu nalaza i mišljenja drugih stručnjaka koji su radili pregled posmrtnih ostataka, njihovu identifikaciju, kao i da se izjasni o povredama, uzroku smrti i načinu na koji je izvršena identifikacija tela žrtava, koji se navode u optužnici protiv Mitrovića i drugih.

Na osnovu analize dobijene dokumentacije, veštak je konstatovao da su, na lokalitetu groblja u Suvoj Reci/Suharekë, ekshumirana tri posmrtna ostatka, za koje je kasnije utvrđeno da pripadju članovima porodica Berisha. Pregled tih ostataka vršen je u mrtvačnici u Suvoj Reci/ Suharekë. Prvo je vršeno rengensko snimanje posmrtnih ostaka, što je takođe uobičajena praksa i što olakšava dalji pregled. Timove koji su radili obdukcije tih posmrtnih ostataka sačinjavali su specijalista za sudsku medicinu i antropolozi obučeni za forenzičku antropologiju. To je uobičajeni sastav takvog tima. Forenzičke timove u Srbiji, takođe sačinjavaju stručnjaci takvih profila.

Patolog i specijalista za antropologiju koji su postupali, kod posmrtnih ostataka obeleženih brojem SCG/27/SR konstatovali su da su postmortalne promene uznapredovale, da je došlo do skeletizacije, do nedostataka mekih tkiva, da nedostaju pojedini delovi tela i ustanovili su povrede u vidu ustreline grudnog koša. Ustreline nisu objašnjene usled nastalih posmortalnih promena. Konstatovana je i povreda koja predstavlja posledicu dejstva oštrice mehaničkog oruđa, kao i prelom leve lopatice. Konstatovano je da je smrt nastupila usled ustreline desne polovine grudnog koša.

U situaciji kada postoje uznapredovale posmortalne promene ne može se doneti zaključak o tome koja je povreda prethodno, a koja kasnije, nastupila i koja povreda je fatalno delovala na život žrtve.

Kod posmrtnih ostataka SCG/27/SR u središnjem delu grudnog koša pronađen je projektil koji je označen brojem NF/5/BA. U dokumentaciji nema podataka o tome kome je isti predat i gde se sada nalazi.

Za posmrtnu ostatke SCG/28/SR utvrđeno je da pripadaju osobi ženskog pola. U tom slučaju konstatovane povreda u predelu glave i to prostrelna rana u predelu desne temene kosti. Posmrtni ostaci označeni brojem SCG/33/SR predstavljaju mešavinu kostiju najmanje četiri lica, za koje je u jednom pregledu utvrđeno da su pripadali četvorici muškaraca, a u drugom pregledu je

utvrđeno da su pripadali trojici muškaraca i jednoj ženi. Misli da se na osnovu pronađenih skeletnih ostataka nije moglo sa sigurnošću utvrditi pol žrtve.

Institut za sudsku medicinu iz Beograda koji je vršio pregled posmrtnih ostataka pronađenih u masovnim grobnicama u Batajnici, nije utvrđivao uzrok smrti iz razloga što je praksa Instituta, da se, kada nema bliže okolnosti slučaja u kojima je lice stradalo, ne izjašnjava o uzrocima smrti. U toj situaciji konstatuje se da postoje postmortalne promene, dejstva projektila, ustrelne rane, znaci dejstva mehaničkog oruđa i slično, ali se ne izjašnjava o uzrocima smrti.

Dok je radio na ekshumacijama u Batajnici, veštak nije imao nikakav podatak o tome ko su žrtve i na koji način su stradale.

Prema veštaku, način prepoznavanja Nexhmedina Berishe, vršen na osnovu cipela i opisa od strane laika, potpuno nepouzdan.

Fond za humanitarno pravo